

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Forslag til : Beslutning af Det konservative Folkepartis Landsrådsmøde den 18. Oktober 1919

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1919

Emne: Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 4

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

Forslag til

BESLUTNING

af

det konservative Folkepartis Landsrådsmøde

den 18. Oktober 1919.

Overfor den Sløbetime for Danskhedens Fremtid, som nu ved den forestaaende Gennemførelse af Fredstraktatens Bestemmelser om Slesvig er i Færd med at oprinde, kan det konservative Folkeparti ikke tilbageholde en Ytring af den Harme, som vi føler over Regeringens forfejlede og kortsynede sønderjydske Politik, særlig over den Ligegyldighed, som Ministeriet — ved intet at foretage sig i Anledning af Mellemlesvi-gernes Krav om Romning af 3. Zone — har udvist overfor 2. Zones dybeste danske Interesser. Med saa meget større Styrke maa det nu kræves, at Minister H. P. Hanssens Ord om Støtte for vore Forposter under den forestaaende afgørende Kamp nu omsættes i *Handling*, saaledes at der fra Regeringens og Rigsdagens Side, bl. a. ved en rundelig og hurtig Løsning af *Valutasporgsmaalet*, sættes alt ind paa, at den gamle danske By *Flensborg*, der viste dansk Flertal ved Afstemningerne i 1867 og 1881, nu under *alle* Omstændigheder kan blive genforenet med Danmark.

Idet Folkepartiet gaar ud fra, at Danmark indtræder i Nationernes Forbund, udtaler det i Tilslutning til, hvad der blev hævdet fra svensk Side paa det interparlamentariske Møde i Stockholm 2.—3. September d. A., at til Gengæld for den herved vundne Betyggelse maa ogsaa Nordens smaa, neutrale Stater ansæ det for en Erænsag villigt at paatage sig de militære Forpligtelser, som dermed maatte følge, særlig for Danmark og Sverige som Vogtere af Østersøens Bevarelse som internationalt Farvand.

Ved den som Følge af Sønderjyllands Genforening med Moderlandet forestaaende *Grundlovsrevision* er Partiet efter Omstændighederne villig til, i Overensstemmelse med hvad der oprindelig var det endelige Maal, at lade de 25 Aar straks blive Valgretsalder til Folketinget. Efter at den lige og almindelige Valgret er gennemført ogsaa for Landstingets Vedkommende, bør dette Ting *bevares i sin nuværende Form og Skikkelse*, hvorved der er skabt Sikkerhed for Udviklingens Kontinuitet og for enhver Lovgivningssags sindige og saglige Prøvelse.

Folkepartiet udtaler Ønsket om, at Partiets Rigsdagsgrupper arbejder for en retfærdig *Valglov* paa Forholdstalsvalgmandens Grund, der for Folketingets Vedkommende opretholder det nuværende eller et tilsvarende Antal Kredse som *Opstillingskredse* og dertil knytter en Afstemning, som giver Vælgerne i Storkøbenhavn og i Amterne udenfor København Adgang til at stemme paa, hvem de vil af de opstillede Kandidater indenfor henholdsvis Storkøbenhavn og Amtet.

Den Krise, som Samfundet nu gennemlever, beror paa et indtraadt Misforhold mellem Produktion og Forbrug: Produktionen er gennemgaaende for lille, Forbruget for stort. Krigen skabte dette Onde og Freden har mod Forventning ikke hævet det; Produktionen er vedblivende svækket af Krigenes Eftervirkninger, af formindsket Arbejdsviver, af sociale Bystelser, Forbruget holdes omvendt oppe dels af idelige Lonstigninger, dels ved en forfejlet Prispolitik, der uden Held har søgt at hjælpe bl. a. ved offentlige Tilskud, men i Beglen kun har opnaaet yderligere at stimulere Priser og Forbrug. I Erkendelse af, at der ikke er anden Vej, ad hvilken der kan raades Bod paa den kritiske Uro, som herved er fremkaldt og vedligeholdes i Samfundet, end *Nedsættelse af Forbruget og Ophjælpning af Produktionen*, agter det konservative Folkeparti at virke for saadanne skatte- og erhvervspolitiske Forholdsregler, der til den ene Side bremser Forbruget og modvirker Arbejdsstandsninger, til den anden Side sætter *Præmie paa Produktion og Arbejdsflid*.

Udover det Maal af Livsforholdheder, som skal til for at dække en Families daglige Underhold, herunder ogsaa Tag over Hovedet, nødvendig Bekledning, Brændsel, Belysning, Renlighed osv., findes der dybt ned i Befolkningens Husstande en bred Forbrugsmargin, ligefra saadanne Goder, der forøger Velværet og gør den daglige Livsførelse rundeligere og bekvemmere, og op til de rene Nydelsesmidler og Luksusartikler i dette sidste Ords videste Forstand. Det er dette *Forbrug*, som er elastisk nok til uden social Skade at lade sig trykke noget sammen, og da dette Forbrug altid rober en vis Skatteevne, maa der paa ny i rigere Maal tyes til denne Skattekilde i Stedet for at bringe de direkte Skatter, særlig Formue-Skatten, op paa en Højde, som

undergraver Sparsommeligheden i Befolknings-Lagene med Middel-Indtægter og dermed hæmmer Kapital-Dannelsen i vort Samfund.

Blandt Forbrugskatterne maa i første Række nævnes *Toldafgifterne*. Grundlaget for disse er under den senere Tids rivende Prisudvikling bleven fuldstændig forældet, og allerede af Hensyn til den foregaaende *Vare-Oversømmelse* udenlandsfra, som ganske vil kunne ruinere vor Industri og forarme den dertil knyttede Arbejderbefolkning, kræves derfor en gennemgripende *Toldreform*.

Under den moderne Udviklings vidtrevne Specialisering af Arbejdet, er den mægtigste Drivkraft for menneskelig Flid og Virksomhed, *Arbejdslysten* og *Arbejdslysten*, øjensynlig blevet stærkt svækket, ikke mindst under og efter Verdenskrigen.

Blandt Bebrædelserne for at lade Arbejderne genvinde sin fulde Interesse for Arbejdet, — derved fremme Produktionen og mindske den sociale Uro —, er navnlig *Muligheden for at deltagtiggøre Arbejderne i de industrielle Bedrífers Ledelse og Udbytte*, men dermed dermed vel ogsaa i Ledelsens *Ansvar* og Driftens *Risiko*. Skal nemlig Arbejderen knyttes nærmere til Bedriften, vil dette vanskeligt kunne ske, uden at Arbejderen faar et forøget *Ansvar* samt viser Vilje til efter Evne at bære sin Andel af Bedriftens Risiko.

Manden, hvorpaa hele dette Samfundsspørgsmaal bedst kan løses, kræver laade i Arbejderens, Driftslederens og det Almenes Interesse indgaaende Under-søgelse.

Folkpartiet vil skarpt bekæmpe ethvert Forsøg paa fra Statens eller Kommunens Side at komme de selvstændige Næringsdrivende til Livs ved for Statens eller Kommunens Regning at paaføre de Næringsdrivende Konkurrence ved Oprettelse af Udsalg eller lignende.

Folkpartiet fremhæver Nødvendigheden af, at vor nu helt forældede *Næringslov* af 1857 tages op til almindelig Revision og Fornyelse i Stedet for stykkevis Reparation. Lærlingevesenet bør, som fremhævet af Haandværks- og Handelsforeninger, saaledes ikke tilpasses efter Brugsforenings-Behov, og Beværterloven bør, som udfald paa Detailhändlernes Landskongres i Roskilde, ikke nyde ensidig Fremme til Skade for en enkelt Stands eller Befolkningsklassers Interesser.

Folkpartiet erkender i Forbindelse med disse Spørgsmaal *Præfunktionærstandens* store og steds voksende Betydning for Produktionens og Samfundets Fremgang. Denne Stand rummer nu Industris, Handels og Skibsfartens, altsaa ogsaa hele vor Arbejderhærs Officerer af alle Grader, og den økonomiske Orden og Produktion afhænger i højeste Grad af denne Stands Uddannelse og Kaar. Den bør derfor betrygges ved lovfæstede Kontraksformer, ved faste Pensionsregler og Arbejdsløshedsforsikring.

Det konservative Folkparti ser med Sympati paa Funktionærorganisationens Fremkomst og betragter det som en Selvefølge, at disses Bed til at optræde paa Funktionærernes Vegne anerkendes.

Partiet vil støtte Funktionærernes Krav paa, i samme Forhold som andre Samfundsklasser, at blive repræsenteret i Kommissioner og Raad, som skal beskæftige sig med Spørgsmaal, der vedrører Funktionærernes Interesser.

Folkpartiet beklager den Slaphed, som de danske *Statsmyndigheder* i Modsætning til Udlandets udviser overfor ulovlige og samfundsfarlige *Strejker*, og vil virke for at *beskytte* Arbejdsvilligheden i vort Folk.

I Sammenhæng hermed kræver Partiet *Arbejdsløshedslovene* reviderede, især med Henblik paa at knytte Arbejdsløshedsunderstøttelsen sammen med Arbejdsanvisningen.

Idet Folkpartiet erklærer sig villig til at medarbejde paa den Lovgivning, der i saa Henseende bliver nødvendig efter de steds skiftende Livsforhold, udtaler det, at Betingelsen for at det fremdeles kan være med til at Statskassen at yde Hjælp til Arbejdsløsheds-kasserne er:

at de forbliver som Forskringskasser,

at der opretholdes en passende Ventetid (12 Md.) imellem Tiden for Indtrædelse i Kassen og Udbetalingen af Understøttelsen,

at der steds bliver en saadan Forskel mellem dennes Størrelse og den gennemsnitlige Arbejdsfortjeneste, at det stadig kan være af afgørende økonomisk Interesse for Vedkommende at have Arbejde fremfor at gaa ledig, samt

at de i midlertidig Lov af 30. Novbr. 1918 optagne Kontrolbestemmelser bør gøres vedvarende, og at der iøvrigt maa træffes effektive Bestemmelser imod Misbrug.

Det konservative Folkparti maa derfor kræve:

at der ikke udhæles Understøttelse til saadanne Medlemmer, der vægre sig ved at overtage et Arbejde, hvis Standsning enten er erkendt ulovlig af den paa-gældende Organisation, eller hvis Ulovlighed er statureret ved Voldgiftskendelse eller ved Dom af den faste Voldgiftsret, ligesom der heller ikke maa ydes Understøttelse til Medlemmer, der arbejder paa samme Virksomhed, naar i samme Afdeling eller hører under den samme Overenskomst som den, der nedlægger Arbejdet eller lockoutes.

Folkpartiet maa endvidere holde for, at der arbejdes hen imod, at Arbejdsanvisningen og Kontrollen med de Arbejdsløse sker i saa stort Omfang som muligt og foregaar gennem de offentlige Anvisningskontorer.

Folkpartiet vil iøvrigt med Hensyn til de forskellige sociale Love, f. Eks. Alderdomsforsørgelsesloven, virke for,

at disse ikke kommer til at hæmme den almindelige Sparsommelighed, samt

at der i alle Understøttelseslove optages Bestemmelser om en saa effektiv Kontrol, at Misbrug kan undgaaes.

Partiet udtaler sig — i Overensstemmelse med den Holdning, dets Rigsdagsmænd har indtaget paa Rigsdagen — afgørende imod Anvendelsen af *Expropriation* til Løsning af Spørgsmaalet om Erhvervelse af Jord til mindre Landbrug og Byggepladser, undtagen i særlig paastrængende Tilfælde, og da ved særlig Lov, som krævet i Grundlovens § 80.

Ligesaa bestemt er Partiet imod de periodiske Omvurderinger, der forhindrer de ny Besiddere i at blive virkelige og frie Ejere, ligestillede med andre Ejendomsbesiddere.

Partiet maa hævde Nødvendigheden af, at Ejendomsskatter til Staten ikke bliver bevægelige, og at

der tilvejebringes en langt større Ensartethed i Værdiansættelsen af Ejendomme i Landets forskellige Egne.

Den danske Folkekirke har efter Partiets Opfattelse ligesaa vel et naturligt som et grundlovmæssigt Krav paa at faa sin særlige *Repræsentation*, som dog ikke bør paatvinges den fra oven, men have Lov og Lejlighed til organisk at vokse ud af Kirkesamfundets eget indre Liv.

Landsraadsmodet opfordrer Rigsdagsgrupperne til at fortsætte Kampen mod Loven om Kvinders Adgang til Præsteembeder, saa længe Kirken ikke er spurgt og har givet Tilslutning til en saadan Lovgivning, og takker Rigsdagsgrupperne for den utvetydige Stilling, disse har indtaget til denne Lov. Ligeledes opfordrer Landsraadsmodet Rigsdagsgrupperne til at faa Ægteskabsloven saaledes ændret, at det fakultative borgerlige Ægteskab gennemføres, og at Hjemmets Selvstændighed og Enerådighed med Hensyn til Opdragelsen af Børnene opretholdes.

Folkepartiet anerkender, at den offentlige Skole som Undervisningens Hovedhjørnesten maa forbedres og fremhjælpes fra Statens Side, f. Eks. saaledes, at Hverlagsundervisning bliver saa almindelig som mulig, og Lærernes Uddannelse saa god som mulig. Partiet vil ligeledes arbejde for, at den *private* Skole kan faa taalelige Vilkaar at virke under. Den *private* Skole

maa ikke blot være tilgængelig for de relativt velstillede, men det Offentliges Tilskud til den *private* Skole maa være saa rundelige, at i givet Fald ethvert Hjem mod passende økonomisk Offer selv kan bestemme, om deres Børn skal søge offentlig eller privat Skole.

Religionsundervisningen i Skolerne bør opretholdes som hidtil.

Det konservative Folkeparti vil med al Kraft virke paa den ene Side for Gennemførelse af *Sparsommelighed i Statshusholdningen*, paa den anden Side for det Princip, at enhver *Statsvirksomhed* drives paa en saadan Maade, at den svarer Røgning og saaledes afkaster passende Forrentning af de i Virksomheden bundne Midler.

Den nuværende Samfundsudvikling efter Verdenskrigen rummer saa meget Spænding overfor den *private Erhvervsdrift*, at saavel Landbrugets som By-næringens frie Udfoldelse derigennem trues fra de forskellige Hold. Under disse Omstændigheder er det et Livsspørgsmaal for de paaagældende Samfundsklasser at slutte sammen og holde TROP, da enhver Splitelse af deres Kræfter i ensidige og særskilte Retninger blot vil give deres Modstandere velkomne Vaaben i Hænde. Folkepartiet kan derfor ikke indtrængende nok advare mod alle separatistiske Bevægelser og Dannelse af Særpartier, hvorved borgerlig Samling forhindres eller undergraves.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk